

9 Φεβρουαρίου, 1993

[ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 146, 25, 26 ΚΑΙ 28 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

TELIMPORT & DEVELOPMENTS LTD.,

Αιτητές,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ
ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ,

Καθ'ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 801/91)

---

*Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Δικονομία —
Καταχώρηση ένορκης δήλωσης — Διαδικαστικός Κανονισμός
Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962 — Κανόνες 10(2), 11
και 19 — Αποδεκτή η μαρτυρία εφόσον είναι σχετική, συναφής και
αποδεικτική των επίδικων θεμάτων και αναφέρεται σε γεγονότα τα
οποία πρέπει το Δικαστήριο να γνωρίζει — Επιχειρήματα δεν μπο-
ρούν να περιέχονται σε ένορκη δήλωση.*

5

Χωρίς την καταχώρηση γραπτής αίτησης οι αιτητές επισύναψαν
στην απαντητική τους γραπτή αγόρευση ένορκη δήλωση. Μετά την
προβολή ένστασης εκ μέρους των καθ'ων η αίτηση, οι αιτητές υπέ-
βαλαν προφορικά το αίτημά τους και το Δικαστήριο δέχτηκε αγο-
ρεύσεις επί του συγκεκριμένου θέματος. Ο δικηγόρος των καθ'ων η
αίτηση ισχυρίστηκε πως η ένορκη δήλωση δεν αφορούσε σε μαρτυ-
ρία αλλά περιείχε επιχειρήματα ή υποστήριζε την επιχειρηματολο-
γία των αιτητών και επομένως δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτή.

10

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο επιτρέποντας την κατάθεση μόνο των
παραγράφων 1 και 2 της ένορκης δήλωσης, αποφάσισε ότι:

20

Κρίνεται ότι είναι ορθό όπως επιτραπεί στο στάδιο αυτό να κα-
τατεθεί ως μαρτυρία μόνο η παράγραφος 2 της ένορκης δήλωσης,
που περιέχει τα προαναφερθέντα γεγονότα. Όπως ανέφερε στην
απόφασή της η Ολομέλεια, στην υπόθεση *Αλέκος Κωνσταντινίδης*

5 *v. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου* (1982) 3 Α.Α.Δ. 387 “... the affidavits in question are, at this stage, admissible evidence, subject to the relevance of their contents being established to the satisfaction of the Court in the course of the further hearing of this case and subject, also, to Counsel for the applicant or counsel for any other party being given, if he so applies an adequate opportunity to test their accuracy by cross-examination”.

10 Κάτω από το φως των πιο πάνω, δίδεται άδεια όπως γίνει αποδεκτή ως μαρτυρία η ένορκη δήλωση μέχρι και την παράγραφο 2, ενώ οι υπόλοιποι παράγραφοι διαγράφονται.

Διαταγή ως ανωτέρω.

15 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Kyriakides v. Republic, 1 R.S.C.C. 66,

Constantinides v. Electricity Authority of Cyprus (1982) 3 C.L.R. 387.

20 **Αίτηση.**

Αίτηση για άδεια καταχώρισης Ένορκης Δήλωσης ως μαρτυρία.

25 *Στ. Αμπίζας, για τους Αιτητές.*

Π. Αναστασιάδης, για τους Καθ'ών η αίτηση.

Cur. adv. vult.

30 **ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.:** Στην απαντητική τους αγόρευση στην προσφυγή τους αυτή οι Αιτητές επισύναψαν ένορκη δήλωση και ο δικηγόρος των Καθ'ών η Αίτηση ενέστη στην αποδοχή της χωρίς την άδεια του Δικαστηρίου. Με προφορική τους αίτηση, την οποία δέχθηκε το Δικαστήριο, οι Αιτητές ζήτησαν άδεια να τους επιτραπεί να καταχωρηθεί η ένορκη αυτή δήλωση και κατόπιν οδηγιών του Δικαστηρίου τα δύο μέρη κατέθεσαν τις αγορεύσεις τους επί του θέματος. Έτσι, ο ισχυρισμός των Αιτητών στην αγόρευσή τους, ότι η ένορκη δήλωση του Μιχαλάκη Λύτρα κατεχωρήθη κατόπιν άδειας του Δικαστηρίου, δεν ευσταθεί.

40

Οι Αιτητές στην γραπτή τους αγόρευση ζητούν να τους επιτραπεί η κατάθεση της ένορκης δήλωσης ως μαρτυρίας με βάση τους Κανόνες 10(2), 11 και 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962 και κάμνουν

αναφορά σε αριθμό αποφάσεων επί του θέματος, αρχίζοντας από την υπόθεση *Κυριακίδης v. Δημοκρατίας*, 1 Α.Α.Σ.Δ.66. Οι αρχές που προκύπτουν από τη νομολογία είναι ότι μαρτυρία γίνεται αποδεκτή αν είναι ευλόγως σχετική, συναφής και αποδεικτική των επιδίκων θεμάτων και αν αφορά γεγονότα τα οποία πρέπει το Δικαστήριο να γνωρίζει για να είναι σε θέση να αποφασίσει την προσφυγή. 5

Με τη σειρά του, ο ευπαίδευτος συνήγορος των Καθ' ων η Αίτηση αναφέρει ότι δε διαφωνεί με τις αρχές αυτές, αλλά κρίνει ότι η ένορκη δήλωση δεν αφορά σε μαρτυρία αλλά περιέχει επιχειρήματα ή υποστηρίζει την επιχειρηματολογία των Αιτητών και ως τέτοια είναι ανεπίτρεπτο να γίνει αποδεκτή. Το θέμα που έχει να αποφασίσει με την προσφυγή το Δικαστήριο, τονίζει ο ευπαίδευτος συνήγορος των Καθ' ων η Αίτηση, είναι κατά πόσο το άρθρο 28(3) του Περί Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλιών Νόμου 61/91 είναι αντισυνταγματικό ως αντικείμενο προς τα άρθρα 25 και 28 του Συντάγματος. Το θέμα αυτό, τονίζει, είναι καθαρά νομικό και ως εκ τούτου οποιαδήποτε μαρτυρία είναι άσχετη και ανεπίτρεπτη υπό τις συνθήκες. 10
15
20

Παραθέτω πιο κάτω αυτούσια την επίδικη ένορκη δήλωση:

“Εγώ ο υποφαινόμενος Μιχαλάκης Λύτρας από την Λευκωσία ορκίζομαι και λέγω τα εξής: 25

1. Είμαι ο Γενικός Γραμματέας της Παναγροτικής Ένωσης Κύπρου (ΠΕΚ) από το 1981.

2. Εξ όσων κάλλιον γνωρίζω η ετήσια παραγωγή επιτραπεζίων σταφυλιών στην Κύπρο είναι περί τις 22,000 τόνους, από τους οποίους εξάγονται μόνο περί τις 9,000 τόνους. Οι υπόλοιποι τόνοι παραγωγής είτε διατίθενται επιτοπίας διά την οινοβιομηχανία, σταφίδα, κονσερβοποίηση ή επιτόπια κατανάλωση αλλά σε μη αμειμπτικές τιμές εν συγκρίσει προς τις τιμές εξαγωγής. 30
35

3. Αληθώς πιστεύω ότι η διά νόμου μη έγκριση από το Συμβούλιο Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλιών (Συμβούλιο) άδειας εξαγωγής επιτραπεζίων σταφυλιών εκτός εάν ο εξαγωγέας προτίθεται να εξαγάγει πέραν των πεντακοσίων (500) τόνων επηρεάζει αρνητικά τόσο τα άμεσα όσο και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των παραγωγών. 40

4. Οι παραγωγοί χωρίς να αρνούνται τον ποιοτικό ή άλλο

έλεγχο του Συμβουλίου ενίσταντο και ενίστανται στο ποσοτικό περιορισμό για οποιοδήποτε μπορεί να ικανοποιήσει τον ποιοτικό ή άλλο έλεγχο του Συμβουλίου.

- 5 Βασικό αίτημα των παραγωγών ήτο πάντοτε η δημιουργία ενός Συμβουλίου με αποκλειστικό δικαίωμα εξαγωγής για λογαριασμό των παραγωγών, δηλαδή όπως π.χ. το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών πατατών. Εφόσον όμως δεν έγινε αποδεκτή η επιθυμία και το αίτημα των παραγωγών τότε οι
- 10 παραγωγοί θέλουν να έχουν το δικαίωμα να εξαγάγουν και από μόνοι τους την παραγωγή τους μέσω του δημιουργηθέντος Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλιών χωρίς ποσοτικό περιορισμό και το ίδιο δικαίωμα να το έχουν και άλλοι εξαγωγείς χωρίς ποσοτικό περιορισμό ούτως ώστε μέσα σε πολιτική άμιλλας να εξασφαλίζονται νέες αγορές και να μεγιστοποιούνται οι εξαγωγές στις καλύτερες αμειμπτικές τιμές για τον παραγωγό”.
- 15

- 20 Είναι προφανές από το περιεχόμενο της δήλωσης αυτής ότι, αν εξαιρέσει κάποιος την παράγραφο 2, οι υπόλοιπες παραγράφοι περιέχουν επιχειρηματολογία και τα μόνα γεγονότα που αναφέρονται στην ένορκη δήλωση είναι εκείνα που περιέχονται στην παράγρ.2.

- 25 Η πρώτη επιφύλαξη του άρθρου 28(3) του Νόμου 61/91, δηλαδή η πρόνοια που ουσιαστικά προσβάλλεται ως αντισυνταγματική, προνοεί τα ακόλουθα:

- 30 “Νοείται ότι κανένα πρόσωπο δε δικαιούται εγγραφή και άδεια από το Συμβούλιο, εκτός αν η ποσότητα την οποία δηλώνει ότι προτίθεται να εξαγάγει για την επόμενη εσοδεία υπερβαίνει τους πεντακόσιους τόνους επιτραπεζίων σταφυλιών.”

- 35 Έτσι, στο παρόν στάδιο δεν είναι κατά τη γνώμη μου δυνατόν να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ότι η ποσότητα παραγωγής σε συνάρτηση με την ποσότητα εξαγωγής επιτραπεζίων σταφυλιών μπορεί να είναι ουσιαστικό γεγονός αναγκαίο για να επιτρέψει στο Δικαστήριο στο τελικό στάδιο να κρίνει τη συνταγματικότητα του σχετικού άρθρου. Κατά συνέπεια, κρίνω ότι είναι ορθό όπως επιτρέψω στο στάδιο αυτό να κατατεθεί ως μαρτυρία
- 40 μόνο η παράγραφος 2 της ένορκης δήλωσης, που περιέχει τα προαναφερθέντα γεγονότα. Όπως ανέφερε στην απόφασή της η Ολομέλεια στην υπόθεση *Αλέκος Κωνσταντινίδης v. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου* (1982) 3 Α.Α.Δ. 387 “... the affidavits in

question are, at this stage, admissible evidence, subject to the relevance of their contents being established to the satisfaction of the Court in the course of the further hearing of this case and subject, also, to Counsel for the applicant or counsel for any other party being given, if he so applies an adequate opportunity to test their accuracy by cross-examination".

5

Κάτω από το φως των πιο πάνω, δίδω άδεια όπως γίνει αποδεκτή ως μαρτυρία η ένορκη δήλωση μέχρι και την παράγραφο 2, ενώ οι υπόλοιποι παραγράφοι διαγράφονται. Εάν επιθυμούν οι Καθ' ων η Αίτηση μπορούν να καταχωρήσουν απαντητική ένορκη δήλωση εντός 10 ημερών από σήμερα. Δεν εκδίδεται διάταγμα για έξοδα.

10

Διαταγή ως ανωτέρω.